

Молодість ФАРМАЦІЇ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ● № 7 (124), вересень, 2014

З ДНЕМ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПРАЦІВНИКА УКРАЇНИ!

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди професійного свята — Дня фармацевтичного працівника України!

Фармацевтична галузь є гарантом безпеки нації. Сьогодні ми можемо з гордістю говорити про те, що фармація, значення якої довгий час недооцінювалося, не лише вийшла на позиції рівноправного партнера, а й стала пріоритетною складовою системи охорони здоров'я.

Прогрес галузі забезпечує її кадровий потенціал — представники освіти, науки, контролю якості, промисловості, аптечної мережі, інформаційного поля. Разом ми підняли престиж професії фармацевта, досягли визнання значущості галузі: маємо професійне свято, яке цього року відзначаємо в'ятнадцяте, державні почесні звання, Етичний кодекс фармацевтичного працівника.

Шановні колеги! Дозвольте висловити захоплення вашою творчою, невтомною працею у справі охорони здоров'я та життя людини, подякувати за відповідальне ставлення до роботи зі створення ліків та забезпечення ними населення, за добро, яке несете у світ.

Бажаю вам миру, здоров'я, добробуту, злагоди. Нехай у нелегкій і благородній справі вас завжди супроводжує успіх!

Ректор НФаУ, професор В.П. Черних

Станом на 01.01.2014 року в Україні функціонує 21 461 аптека, аптечний пункт, аптечний склад. Працює 111 ліцензіатів із виробництва лікарських засобів.

За даними сайту Держлікслужби України <http://www.diklz.gov.ua/>

Станом на 01.01.2014 р. в Харківській області здійснюють діяльність із виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами 417 суб'єктів господарювання. Функціонує 1025 аптек, 37 оптових складів, 243 аптечних пункти. Промислове виробництво лікарських засобів проводять 13 підприємств-виробників. Ліцензії на імпортування лікарських засобів мають 8 суб'єктів господарювання.

За даними сайту Державної служби з лікарських засобів у Харківській області <http://region.diklz.gov.ua/>

З НАГОДИ ДНЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПРАЦІВНИКА УКРАЇНИ НАГОРОДЖЕНІ:

Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я України

Іван Семенович Гриценко — перший проректор з науково-педагогічної роботи, доктор фармацевтичних наук, професор;

Олена Анатоліївна Рубан — завідувач кафедри заводської технології ліків, доктор фармацевтичних наук, професор;

Надія Миколаївна Кононенко — завідувач кафедри патологічної фізіології, доктор медичних наук, професор.

Подякою Міністерства охорони здоров'я України

Андрій Леонідович Загайко — завідувач кафедри біологічної хімії, доктор біологічних наук, професор;

Валентина Сергіївна Федорченко — завідувач гуртожитку №2.

Почесною грамотою Харківської обласної державної адміністрації
Ольга Іванівна Набока — декан медико-фармацевтичного факультету, доктор біологічних наук, професор.

Грамотою Харківської обласної ради

Каріна Андріївна Іванова — проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, доктор філософських наук, професор;

Олег Миколайович Кошовий — завідувач кафедри фармакогнозії, доктор фармацевтичних наук, доцент.

Подякою Харківського міського голови

Ольга Іллівна Залобовська — завідувач кафедри клінічної лабораторної діагностики, доктор медичних наук, професор.

Почесною грамотою Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації

Людмила Назипівна Галіміязова — фахівець I категорії з навчальної роботи навчального відділу;

Олена Миколаївна Матяш — провідний економіст планово-фінансового відділу;

Тамара Володимирівна Шпичак — доцент кафедри органічної хімії, кандидат хімічних наук.

Почесною грамотою ООРММП України

Раїса Миколаївна Герасименко — технік I категорії штабу цивільної оборони;

Віра Іванівна Дверницька — провідний фахівець з питань кадрової роботи відділу кадрів;

Валентина Миколаївна Сальгевська — провідний фахівець з питань кадрової роботи відділу кадрів;

Галина Іванівна Унтілова — провідний фахівець-метролог науково-дослідної частини;

Ірина Петрівна Шинкарьова — провідний економіст планово-фінансового відділу.

Почесною грамотою НФаУ

Ірина Олександрівна Українцева — завідувач сектора обліку наукової бібліотеки;

Валентина Леонідівна Кирик — заступник начальника планово-фінансового відділу;

Ірина Петрівна Сердюк — провідний економіст планово-фінансового відділу;

Людмила Олексіївна Братина — завідувач гуртожитку №1;

Любов Григорівна Орлова — завідувач гуртожитку №3;

Людмила Андріївна Вітренко — завідувач гуртожитку №4;

Наталія Дмитрівна Андропова — завідувач гуртожитку №5;

Світлана Василівна Беженцева — буфетник харчувального комплексу;

Саїда Єльханівна Снарська — буфетник харчувального комплексу;

Галина Миколаївна Цибізова — кухар харчувального комплексу;

Олена Дмитрівна Вострухіна — касир харчувального комплексу;

Тетяна Данилівна Сукачова — кухар харчувального комплексу;

Інна Володимирівна Кійко — завідувач фармацевтичного відділення №2 коледжу;

Галина Олександрівна Фоміна — завідувач заочного відділення коледжу.

З нагоди Дня фармацевтичного працівника України у Національному фармацевтичному університеті 12 вересня 2014 року відбулися урочисті збори колективу НФаУ та представників фармацевтичної галузі Харківщини.

На урочистостях були присутні почесні гості: голова Державної служби України з лікарських засобів М.Ф. Пасічник, начальник управління фармацевтичної діяльності МОЗ України Л.В. Коношевич, начальник Державної служби з лікарських засобів у Харківській області О.С. Тершенко. Учасники зборів заслухали доповіді М.Ф. Пасічника «Регуляторність фармації: сучасні виклики та перспективи» і В.П. Черних «Євроінтеграція вітчизняної фармації: досягнення, перспективи, розвиток та професійне самоуправління» та вітальні слова на адресу працівників фармацевтичної галузі від начальника управління фармацевтичної діяльності МОЗ України Л.В. Коношевич і начальника Державної служби з лікарських засобів у Харківській області О.С. Тершенка.

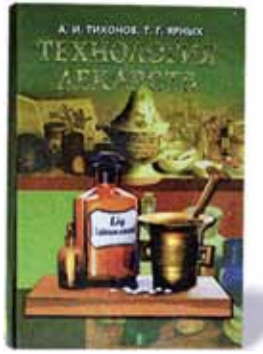
Завершилися урочисті збори церемонією нагородження, яку відкрив ректор НФаУ врученням мантиї та диплома «Почесного доктора НФаУ» М.Ф. Пасічнику. Найкращі співробітники НФаУ з нагоди професійного свята були відзначені грамотами та подяками.

Колектив Національного фармацевтичного університету ВІТАЄ Олександра Івановича Тихонова та Тетяну Григорівну Ярних із присудженням Державної премії

Згідно з Указом Президента України П. Порошенка від 23.08.2014 р. № 675/2014 Державна премія України в галузі науки і техніки 2013 року присуджена доктору фармацевтичних наук, професору О.І. Тихонову та доктору фармацевтичних наук, завідувачу кафедри технології ліків Т.Г. Ярних за підручник «Аптечна технологія ліків» (Вінниця: видавництво «Нова книга», 2007).

ВСТУПНА КАМПАНІЯ-2014 у НФаУ. РЕЗУЛЬТАТИ

Цьогоріч вступна кампанія розпочалася з 1 липня: заяви про вступ подавали абітурієнти, які прагнули отримати другу вищу освіту або вступали на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». А вже 11 липня кабінети приймальної комісії заповнили схвильовані абітурієнти — випускники шкіл і не менш схвильовані батьки. Сотні вступників приїхали з різних регіонів України, щоб стати студентами Національного фармацевтичного університету. Про результати вступної кампанії-2014 розповіла відповідальний секретар приймальної комісії НФаУ, доцент Н.В. Живора.

— На яку спеціальність подано найбільшу кількість заяв?

— Цього року НФаУ підтвердив статус одного з найпрестижніших університетів країни. За час роботи приймальної комісії було зареєстровано 4789 заяв від абітурієнтів. Якщо аналізувати хід вступної кампанії, то найбільша кількість заяв була подана на спеціальність «Фармація», якщо дивитися в розрізі ліцензійних місць — на спеціальність «Клінічна фармація» — майже 5 осіб на місце. За іншими спеціальностями конкурс склав: «Технології парфумерно-косметичних засобів» — 3,6 особи (60 ліцензійних місць); «Лабораторна діагностика» — 2,6 особи (100 ліцензійних місць); «Технології фармацевтичних препаратів» — 3,4 особи (100 ліцензійних місць); «Біотехнологія» — 4,5 особи (105 ліцензійних місць). Серед спеціальностей галузі знань «Специфічні категорії» найбільшим попитом користуються спеціальності «Якість, стандартизація та сертифікація» та «Педагогіка вищої школи».

Усього на денну форму навчання було подано 3596 заяв, на заочну — 1083, на вечірню — 111. Слід зазначити, що у порівнянні з минулим роком ціни за навчання зросли усього на 0,5 відсотка.

— Скільки бюджетних місць мав НФаУ у цьому році?

— Цього року також виділено 20 бюджетних місць при вступі на перший курс за спеціальністю «Фармація»: 10 місць віддані для абітурієнтів з повною середньою освітою та 10 місць — для вступників, які мають середню спеціальну освіту — молодші спеціалісти спеціальності «Фармація».

— Як працювала цього літа електронна система «Вступ»?

— Жодної скарги. Під час цьогорічної вступної кампанії до НФаУ було подано 2248 електронних заяв. Ця форма подання заяв стала популярною,

адже так званий електронний вступ суттєво економить час і кошти абітурієнта. Єдиний «мінус» при цьому — неможливість врахувати право вступника на першочергове зарахування або право на пільговий вступ. Абітурієнти, які могли і хотіли скористатися зазначеними перевагами, повинні були особисто подавати заяви з підтвердженням пільг.

— Якими організаційними особливостями відзначилася вступна кампанія в нашому університеті цього року?

— Найголовніша новачка — вперше приймальна комісія працювала у нашому найбільшому навчальному корпусі по вул. Блюхера, 4, а не в адміністративному корпусі, як було досі. Це дозволило більш комфортно розташувати абітурієнтів, уникаючи скучення на обмеженій території, адже щодня ми приймали близько 200 чоловік. Разом зі студентами штабу «Абітурієнт», співробітниками Музею історії фармації України для вступників була підготовлена програма знайомства з університетом, його інфраструктурою. Це було зроблено для того, щоб час очікування у черзі на подання заяви був для абітурієнтів цікавим і корисним.

— Якими результатами закінчилася вступна кампанія?

— Набір вітчизняних студентів на 2014/2015 навчальний рік склав: на фармацевтичний факультет — 532 особи; на медико-фармацевтичний факультет — 269 осіб; на факультет промислової фармації — 223 особи; на факультет економіки та менеджменту — 109 осіб; на факультет ступеневої фармацевтичної освіти — 639 осіб. І нам залишається тільки побажати першокурсникам наполегливості в навчанні, впевненості у власних силах і бажання «підкорювати вершини».

29 серпня у Національному фармацевтичному університеті відбулося традиційне для початку нового навчального року свято — посвячення першокурсників у студенти.

Цього ранку майданчик біля хіміко-технологічного корпусу НФаУ, окрасою якого є скульптурна композиція «Особистості фармації», заповнений шасливими першокурсниками університету та коледжу і їхніми батьками. Цього моменту вони чекали з нетерпінням.

Урочистості пройшли, як завжди, яскраво. Чарівну атмосферу свята створив Культурний центр НФаУ, учасники якого підготували чудові вокальні та хореографічні концертні номери. Пісні, веселощі, аплодисменти, фанфари. Яке ж без них свято? І звичайно, теплі слова та вітання.

На церемонії посвяти були присутні Вчена рада НФаУ, професорсько-викладацький корпус, батьки першокурсників та почесні гості: заступник директора департаменту персоналу, освіти та науки Міністерства охорони здоров'я України, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор О.П. Волосовець та академік НАМН України, заслужений лікар України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор О.М. Білово.

Вчорашніх абітурієнтів, а сьогодні вже студентів-першокурсників привітав ректор НФаУ, доктор фармацевтичних наук, доктор хімічних наук, член-кореспондент НАН України, професор В.П. Черних:

— В історії нашої держави Харків — це перший університет, перший театр, перший літопис, перший художній музей, найстаріший зоопарк і цирк, музичне та художнє училища. Харків — це перша столиця України і столиця фармації. Це півторамаільйонний мегаполіс, який входить до десятки кращих міст Європи. Ми пишаємося нашим містом.

Тут знаходиться 69 ВНЗ різних форм власності та рівнів акредитації, один

із яких — Національний фармацевтичний університет. Наш університет — це елітний навчальний заклад. НФаУ має прекрасне кадрове забезпечення — 94% викладачів мають наукові ступені. У нас прекрасна матеріальна база, оснащені лабораторії, сучасні аудиторії, діє студентське наукове товариство, з якого ви можете почати шлях науковця.

Наші випускники без роботи не залишаються, бо фармацевтична галузь знаходиться в динамічному розвитку, і на сьогодні лише на третину забезпечена фахівцями з вищою освітою.

Хочу висловити подяку батькам, які допомогли вам обрати професію та університет, і наголосити на тому, що сьогодні ваша робота — це навчання. Опануйте фахові знання, вміння, комп'ютерні навички, вивчайте англійську, здобуйте практичний досвід.

Дорога починається з першого кроку. Впевнений, що своєю сумлінною працею у майбутньому ви сприятимете процвітанню нашої України. Бажаю вам здоров'я та щастя!

Академік НАМН України, заслужений лікар України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор О.М. Білово, звертаючись до першокурсників, відзначив:

— НФаУ — один із найавторитетніших, фундаментальних, потужних ВНЗ нашої держави, який, за свідченням експертів ЮНЕСКО, входить до 20 найкращих університетів.

Головне надбання цього унікального університету — його науково-педагогічний колектив. Валентин Петрович Черних, очолюючи університет протягом кількох десятиліть, об'єднав у цих стінах мудрість

та молодість, зібрав потужний науково-педагогічний колектив, який і створив таку славу НФаУ. Це академіки та члени-кореспонденти Національної та галузевих академій наук України, лауреати Державних премій, заслужені діячі науки і техніки, заслужені працівники освіти, заслужені працівники фармації, заслужені працівники охорони здоров'я, заслужені винахідники України, доктори наук, професори, які віддають свій досвід і знання, щоб ви стали висококваліфікованими фахівцями.

Після закінчення НФаУ ви матимете роботу, бо ваш фах та рівень підготовки затребувані всюди — на державних підприємствах, а 60% фармацевтичної галузі на пострадянському просторі залишилися в Україні, в зарубіжних представництвах галузевих компаній, які вже сьогодні подають замовлення на фахівців-випускників НФаУ. Ваші знання стануть у нагоді для ведення комерційної діяльності.

Сподіваюся, що через п'ять років ми зберемося у цьому ж складі, з ректором, почесними гостями,

ПОСВЯТА У СТУДЕНТИ

батьками, Вченою радою на церемонії вручення дипломів вам — нинішнім першокурсникам.

Заступник директора департаменту персоналу, освіти та науки Міністерства охорони здоров'я України, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор О.П. Волосовець, привітавши першокурсників зі святом, підкреслив:

— Харків — осередок освіти і науки. Тут, на Харківщині, народилися і працювали такі видатні особистості, як Трінклер, Шалімов, Палладін, Данилевський, Мала, Білоусов, Циганенко. Це золоті імена, які назавжди вписані в історію вітчизняної медицини та фармації. Вам випало вчитися в академічних стінах, освятих цих іменами, їхніми науковими здобутками. Вам нести їхні традиції, розвивати наукову школу, підтримувати високий престиж харківської наукової медичної та фармацевтичної школи.

Впевнений, після закінчення університету ви приймете працювати вже в нову систему охорони здоров'я, над концепцією якої працює сьогодні МОЗ. Важлива складова цієї системи — якісні та доступні ліки. Над розробкою оригінальних лікарських засобів колектив НФаУ працював завжди. Тут виникли та розвиваються потужні наукові школи професорів Черних, Дроговоз, Зупанця та інших іменитих вчених.

Хочу привітати колектив НФаУ з тим, що досягнення університету високо оцінені державою: ваш колектив отримав нових лауреатів Державної премії в галузі науки та техніки — професорів О.І. Тихонова та Т.Г. Ярних.

Шановні першокурсники, в цьому університеті ви отримаєте не лише ґрунтовні знання, а й серйозну практичну підготовку, яка дозволить впевнено ввійти у доросле життя.

Сміливо йдіть уперед, наша молода зміна. Вам розбудувати Україну, тож щасливої вам професійної дороги!

Вітальні слова на адресу першокурсників прозвучали від деканів факультетів: фармацевтичного — професора Л.І. Вишневської, медико-фармацевтичного — професора О.І. Набоки, промислової фармації — доцента Т.В. Крутських, економіки та менеджменту — доцента В.В. Фаришова. Привітала нових вихованців зі вступом до Коледжу НФаУ його директор — доцент Т.С. Прокопенко.

На завершення свята першокурсники отримали символічний Ключ знань. У вчорашніх школярів почався новий, важливий і відповідальний, але разом з тим надзвичайно захоплюючий етап життя. А такий позитивний старт студентської пори, безсумнівно, зміниться успішним навчанням, бо студентські роки повинні приносити тільки нові знання, задоволення від процесу опанування професією, вірних друзів. А можливо, перші відкриття.

Статті підготувала Олена Яковлева

На перший курс до Коледжу Національного фармацевтичного університету за денною формою навчання зараховано 387 студентів. З них на спеціальність «Фармація» — 344 особи, на спеціальність «Аналітичний контроль якості хімічних лікарських сполук» — 23 особи, на спеціальність «Виробництво фармацевтичних препаратів» — 20 осіб.

Друге видання Державної Фармакопеї України

Державна Фармакопея України — правовий документ, який містить загальні вимоги до ліків, монографії, методики контролю якості субстанцій, готових лікарських засобів, реактивів тощо. Державна Фармакопея України має законодавчий характер. Вимоги, які висуваються до лікарських засобів у цьому виданні, є обов'язковими

для всіх підприємств та установ України незалежно від форми власності, які виробляють, зберігають, контролюють і реалізують лікарські засоби.

У 1998 році Україна отримала статус спостерігача в Європейському директораті якості лікарських засобів та, чітко визначивши власну державну концепцію щодо гармонізації зі стандартами Європейського Союзу, приступила до розробки національної фармакопеї на основі Європейської Фармакопеї. З 1 жовтня 2001 року в Україні було введено в дію перше видання Державної Фармакопеї України, що в свою чергу припинило чинність на території України десятого видання Державної Фармакопеї СРСР, яка діяла з 1 липня 1969 р. У розробці, рецензуванні та доопрацьованні загальних статей і монографій Державної Фармакопеї України взяли участь провідні фахівці вищої школи, академічних і галузевих інститутів, контролюючих органів, фармацевтичних підприємств, фармацевтична громадськість.

Україна — перша серед країн колишнього СРСР, яка розробила і ввела в дію власну національну фармакопею.

Відтоді протягом десяти років були видані 5 томів Державної Фармакопеї України (перше видання та 4 доповнення) українською та російською мовами. З 2011 року розпочато роботу з підготовки другого видання Державної Фармакопеї України.

З 18 березня 2013 року статус України як спостерігача у Європейському директораті якості лікарських засобів був замінений на повноправне членство. Таким чином, **Державна Фармакопея України, друге видання — це перша національна фармакопея України як повноправного члена Європейської Фармакопеї.**

Робота над другим виданням Державної Фармакопеї України проводилася за двома основними напрямками: актуалізацією статей і монографій, введених першим виданням Державної Фармакопеї України, та розробкою нових статей і монографій. Актуалізація, що передбачала ретельне вивчення та правку статей відповідно до чинної редакції Європейської Фармакопеї на базі сучасного рівня розвитку вітчизняної фармації та передових світових фармакопейних вимог, підлягали близько 800 статей та монографій попередньої національної фармакопеї. Основна увага при підборі списку нових статей (більше 300) була приділена необхідним для вітчизняної фармацевтичної галузі загальним та окремим статтям, а також загальним статтям на методи аналізу, наведеним у Європейській Фармакопеї.

Фармакопейний центр України бере участь у роботі Фармакопейного центру Республіки Казахстан над створенням Державної Фармакопеї Республіки Казахстан, перший том якої було презентовано в 2007 р. Досвід створення Державної Фармакопеї України використаний також при створенні Державної Фармакопеї Республіки Білорусь.

Загальний обсяг другого видання Державної Фармакопеї України перевищує 2000 сторінок, тому вона видається в трьох томах. Видання передбачається закінчити у 2014 році. До друку здані всі три томи, які будуть видаватися по чергово. На початку липня поточного року вийшов другий том (монографії на субстанції), у вересні заплановано випуск третього тому, потім — першого. Така послідовність видання Державної Фармакопеї України пов'язана з технічними труднощами одночасного видання усіх трьох томів: такого обсягу фармакопейних матеріалів не доводилося раніше друкувати за всі 15 років видання Державної Фармакопеї України.

Державна Фармакопея України буде видана українською мовою.

За матеріалами сайтів
ДП «Український науковий фармакопейний центр
якості лікарських засобів»
<http://www.sphu.org>
та Державної служби України з лікарських засобів
<http://www.diklz.gov.ua>

З ІСТОРІЇ «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ» НФаУ

Відлік своєї історії НФаУ починає від 1805 року, коли на медичному факультеті Харківського Імператорського університету була організована перша фармацевтична лабораторія, де студенти і отримували знання з фармації.

Як власне окремий навчальний заклад Харківський фармацевтичний інститут був відкритий у 1921 році. Ініціатором його заснування та першим ректором став видатний учений Микола Овксентійович Валяшко. Саме під керівництвом М.О. Валяшка була розроблена структура навчального закладу, підготовлена програма навчання майбутніх провізорів. Одразу ж по відкритті інституту виникла потреба у створенні бібліотеки, вкрай необхідної для початку навчального процесу.

Першими працівниками бібліотеки фармацевтичного інституту були А.М. Айзенштак та Г.А. Горелик, які доклали багато зусиль для організації бібліотечних фондів навчального закладу. Значний внесок у розвиток бібліотеки зробили викладачі кафедр, вчені, студенти новоствореного інституту, а також фундаментальна бібліотека Харківського Імператорського університету.

Першими виданнями, створеними у фармацевтичному інституті, стали підручники «Технологія лікарських форм та галенових препаратів» С.Г. Ковальова, «Основи лікарської рецептури» В.І. Сили, «Навчальне керівництво з технології лікарських форм для фармацевтичних вузів» С.Ф. Шубіна, «Фармацевтические препараты и яды» А. Майергофера, а також періодичні видання «Фармацевтичний журнал» (із 1928 р.), «Химико-фармацевтический журнал» (із 1929 р.), «Журнал химической промышленности» (із 1930 р.).

30 вересня в Україні відзначається Всеукраїнський день бібліотек.

Всеукраїнський день бібліотек встановлений у нашій державі Указом Президента України №471/98 від 14.05.1998 р.

У 1924 році М.О. Валяшко взяв участь у виданні Державної Фармакопеї, яка до теперішнього часу займає одне з почесних місць в бібліотечному фонді нашого ВНЗ.

З 1934 до 1950 року бібліотеку ХФІ очолює Євгенія Давидівна Кац. У цей період створюється довідковий апарат — алфавітний та систематичний каталоги. Напередодні Другої світової війни фонд навчальної та наукової літератури склав 24 000 томів. Але, на жаль, окупація Харкова під час Великої Вітчизняної війни завдала серйозних втрат бібліотеці ХФІ. Тільки завдяки зусиллям професора М.П. Красовського вдалося зберегти значну частину бібліотечного фонду, в якому було зібрано унікальну спеціальну наукову літературу, і частково врятувати студентську бібліотеку з основних навчальних дисциплін.

З 1950 до 1961 року посаду завідувача бібліотеки обіймала Фекла Петрівна Данилова. У 50-ті роки колективом бібліотеки розпочато організацію предметного каталога: аналітично розписувалися всі профільні збірники та журнальні статті, а з фармації та фармакогнозії були розписані всі наявні в бібліотечному фонді документи, відкритися читальний зал на 40 місць.

З 1961 до 1970 року бібліотекою ХФІ керувала Ольга Василівна Коваленко. У цей час бібліотека випускає бюлетені нових надходжень, списки рекомендованої літератури. Для студентів та викладачів організуються книжкові виставки, читальні конференції, диспути.

З 1970 до 2004 року посаду директора бібліотеки обіймала Вікторія Миколаївна Щепінова. Це період інтенсивного розвитку бібліотеки і час позитивних змін у її структурі. Так, створюються відділ комплектування та наукової обробки літератури, відділ обслуговування, довідково-бібліографічний відділ, пізніше — відділ книгозберігання. На початку

70-х років фонд бібліотеки нараховував 89 000 примірників, та за короткий період він зростає в п'ять разів. Колектив бібліотеки проводить активну роботу з удосконалення довідково-пошукового апарату бібліотеки, зі створення каталогів на підсобні фонди, допоміжні картотеки. З 1971 року бібліографи починають випуск бібліографічних збірників «Библиография печатных работ и авторских свидетельств сотрудников Харьковского государственного фармацевтического института». Час вимагав оновлення і змін в структурі бібліотеки. У 1993 році було створено відділи іноземної літератури, навчальної літератури та з'явився художній абонемент із відкритим доступом.

У 2004 році бібліотеку НФаУ очолила Наталія Борисівна Гавриш. Бібліотека НФаУ стає членом асоціації «Інформаційно-консорціум» і передплачує доступ до зарубіжних повнотекстових електронних баз даних компанії EBSCO в режимі online. З 2005 року розпочато формування фонду електронної бібліотеки, який інтенсивно поповнюється новими ресурсами; електронний каталог стає доступним через Internet. З 2006 року розпочинає роботу відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення. У 2008 році створено веб-сайт бібліотеки НФаУ. З його сторінок стали доступні додаткові бібліотечні сервіси: електронний каталог, віртуальна довідкова служба, електронна доставка документів, віртуальні тематичні виставки тощо.

У 2011 році бібліотека НФаУ відсвяткувала 90-річний ювілей. З цієї нагоди у травні була проведена міжнародна науково-практична конференція «Бібліотечно-інформаційна інфраструктура медичної, фармацевтичної галузі України: традиційні та інноваційні шляхи розвитку». Було створено Електронний архів НФаУ (eaNUPh). Основною метою eaNUPh є накопичення, зберігання та забезпечення постійного та надійного доступу до наукових досліджень професорсько-викладацького складу, співробітників та студентів університету. У січні 2012 року згідно з рішенням Вченої ради від 02.12.2011 р. та Наказом ректора НФаУ №736-к від 07.12.2011 р. бібліотека перейменована у Наукову бібліотеку. З початку року активно працював літературно-естетичний клуб «Гармонія», що ставить за мету дати можливість людям будь-якого віку пізнавально провести дозвілля, долучитися до мистецтва, розширити кругозір, познайомитися з цікавими людьми. Членами клубу є викладачі університету, працівники ботанічного саду, бібліотекарі, студенти.

У 2011 році бібліотека НФаУ відсвяткувала 90-річний ювілей. З цієї нагоди у травні була проведена міжнародна науково-практична конференція «Бібліотечно-інформаційна інфраструктура медичної, фармацевтичної галузі України: традиційні та інноваційні шляхи розвитку». Було створено Електронний архів НФаУ (eaNUPh). Основною метою eaNUPh є накопичення, зберігання та забезпечення постійного та надійного доступу до наукових досліджень професорсько-викладацького складу, співробітників та студентів університету. У січні 2012 року згідно з рішенням Вченої ради від 02.12.2011 р. та Наказом ректора НФаУ №736-к від 07.12.2011 р. бібліотека перейменована у Наукову бібліотеку. З початку року активно працював літературно-естетичний клуб «Гармонія», що ставить за мету дати можливість людям будь-якого віку пізнавально провести дозвілля, долучитися до мистецтва, розширити кругозір, познайомитися з цікавими людьми. Членами клубу є викладачі університету, працівники ботанічного саду, бібліотекарі, студенти.

Сьогодні в Україні налічується близько 40 тисяч бібліотек.

Сьогодні в Україні налічується близько 40 тисяч бібліотек.

У 2013 р. вийшли з друку четверта та п'ята частина бібліографічного посібника «Наукова спадщина вчених Національного фармацевтичного університету», в якому відображені наукові праці співробітників університету за 2005–2010 рр.

Новим напрямком бібліографічної діяльності Наукової бібліотеки НФаУ в 2013 році стало створення електронного повнотекстового бібліографічного посібника «До 90-річчя від дня народження Д.П. Сала», який був приурочений до ювілею колишнього ректора університету Д.П. Сала. Продовжує покращуватися матеріально-технічна база бібліотеки, створюються комфортні умови для самостійної роботи студентів у нових читальних залах електронних інформаційних ресурсів та на абонементах, проводяться численні тематичні виставки, зокрема остання була присвячена 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка.

*Богдана Малай,
студентка 3-го курсу фармацевтичного факультету*

Колектив Національного фармацевтичного університету вітає співробітників Наукової бібліотеки з професійним святом та бажає здоров'я, натхнення у роботі, творчих знахідок.

В преддверии 210-летия фармацевтического образования в нашем городе любопытно обратиться к его истокам и понять, с чего же все начиналось. И сегодня мы начинаем рубрику, посвященную столь важному для фармацевтической общественности юбилею. В рамках рубрики Вы сможете узнать малоизвестные факты из истории фармации, ознакомиться с биографиями выдающихся ученых и организаторов фармацевтического дела, узнать, как строились университетские здания.

Преподаватели и студенты — фармацевты

К 210-ЛЕТИЮ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Истоки фармацевтического образования мы находим в далеком 1804 году, ознаменованном событием, которое в дальнейшем повлияло не только на развитие науки, но и на общественно-политическую жизнь Харькова в целом. 17 ноября 1804 года Александр I утвердил устав Харьковского университета. Согласно 22 пункту данного документа, в университете, среди прочих, открывалась кафедра врачебного веществознания, фармации и врачебной словесности. Уже с первых дней основания с кафедрой связаны громкие имена талантливейших ученых и преподавателей, таких как Г. Коритаря, Ф. Гизе, Я. Ганнот и многие другие. Именно стараниями профессуры в 1812 году на базе химической лаборатории была подготовлена и открыта лаборатория фармацевтическая. Лаборатории сосуществовали вместе вплоть до 1850 года, когда их официально разделили, еще раз подтвердив этим решением важность фармации как отдельной научной сферы деятельности. Таким образом, естественно, что ведущие преподаватели, ученые стремились выделить фармацевтическую науку и организовать отдельную кафедру. Их желаниям суждено было сбыться, 28 января 1859 года министром народного просвещения был разрешен раздел кафедры веществознания с условием, что формально кафедра фармации останется в составе кафедры врачебного веществознания. Несмотря на оговорки и условия, фактическое

Выпуск провизоров, 1908

основание кафедры фармации состоялось. Так, университетская фармацевтическая наука развивалась, и уже в 1921 году в Харькове был открыт первый в Украине фармацевтический институт, ставший образцом для открытия подобных высших учебных заведений в Киеве, Виннице, Днепропетровске.

Сейчас, в 2014 году, мы видим результат работы многих ученых, профессоров и лицезрим не просто кафедру, но целый фармацевтический университет!

*Наталья Коровяковская,
смотритель Музея истории фармации
Украины НФаУ*

И КАЖДАЯ КАПЛЯ БЕСЦЕННА

Утро, в уютном холле общежития №1 понемногу собирается небольшая группа студентов. На столике у входа в медцентр — вкусное печенье и горячий сладкий чай. Звучат сонные приглушенные разговоры. К 9 часам приезжают наши деканы — профессор Лилия Ивановна Вишневецкая, профессор Ольга Ивановна Набока, а сразу за ними бойкие девушки с нашивками в виде капелек крови на халатах.

Так 12 сентября начался первый день благотворительной акции сдачи донорской крови, инициированной в нашем университете ректором НФаУ, профессором В.П. Черных.

Стать донором, наверное, сейчас — один из самых простых путей помощи нашему государству. Все просто и понятно — кровь и ее компоненты всегда необходимы для спасения жизни людей. Вот разве что чуточку страшно, ведь большинство из нас сдает кровь впервые.

А на деле оказывается, что ничего страшного в этом нет. Перед донацией каждого из нас ждет медицинский осмотр, определение группы крови, измерение артериального давления, веса и целый ряд уточняющих вопросов, чтобы определить, нет ли каких-либо противопоказаний для процедуры. Ведь их достаточно много: от веса менее 50 кг до различных заболеваний, приема лекарств и даже посещения стоматолога. Наконец, еще один стакан чая, и можно приступать.

На донации — по три человека сразу. Лежим, ведем разговоры об учебе, и невзначай продолжаем подкачивать кровь сжатием-разжатием руки. Объем донации — 400 мл, может, и не маленький, но самочувствие после процедуры не ухудшается. Главное, сразу резко не вставать, потом еще пару минут посидеть, и все хорошо.

Оказывается, для доноров еще предусмотрена льгота в виде выходного дня и 34 грн. (стоимость набора питания). Но в первую очередь все довольны и рады осознанию того, что преодолели свой страх, помогли, не остались в стороне.

12 сентября выездная бригада Службы крови г. Харькова приняла около 40 сотрудников и студентов НФаУ. Теперь наш медицинский центр

и деканы продолжают прием заявок на следующий день благотворительной акции сдачи донорской крови. Для этого нужно 60 желающих — здоровых и неравнодушных. Ведь донорской крови в нашей стране не хватает, и потому каждая капля ее бесценна.

*Галина Григорив,
старший лаборант кафедры органической химии*

КУРСЫ ВОДИТЕЛЕЙ

Объявляется запись в учебную группу по подготовке водителей категории «В».

• Начало занятий — 7 октября. Время занятий: 10.00—16.30

- Льготные условия оплаты (позапно)
- Теория — 1100 гривен
- Вождение — 900 гривен

По вопросам записи обращаться по адресу: ул. Блюхера, 4, фармацевтический университет, корпус 2 (здание старой аптеки), каб.12 или по тел.: 050-652-82-48 (Эльшан Юнисович Ахмедов), 093-721-98-74, 099-777-35-33 (Виталий Викторович Иванов).

ЮРИДИЧНИЙ ЛІКБЕЗ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ ТА ПІЛЬГ МЕДИЧНИХ І ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

У житті сучасної цивілізації право особи на охорону здоров'я перестало бути суто індивідуальним надбанням, а стає найважливішою цінністю держави та громадянського суспільства. Особливість права на охорону здоров'я полягає у тому, що воно належить до невідчужуваних прав, належить людині ще до її народження, є невід'ємною умовою життя нашого суспільства та пов'язане не лише з необхідністю піклування про своє здоров'я кожного громадянина, а й відповідальністю держави за збереження й зміцнення здоров'я громадян. Життя людини, її здоров'я — найвищі цінності суспільства, з урахуванням яких мають визначатися й інші цінності й блага.

Ця обставина вимагає відповідного відображення у законодавстві. Важливе місце у процесі правового регулювання охорони здоров'я відведено регулюванню професійних прав медичних і фармацевтичних працівників із метою належного виконання ними службових обов'язків. Крім загальних прав та пільг, передбачених трудовим та іншими галузями права, медичні та фармацевтичні працівники мають суто професійні права та пільги, які в загальному вигляді закріплені в ст.77 Основ законодавства України про охорону здоров'я від 19.11.1992 N2801-XII (далі — Основи).

Так, медичні і фармацевтичні працівники мають право:

- на заняття медичною і фармацевтичною діяльністю відповідно до фаху та кваліфікації;
- належні умови професійної діяльності;
- підвищення кваліфікації, перепідготовку не рідше одного разу на п'ять років у відповідних закладах та установах;
- вільний вибір апробованих форм, методів і засобів діяльності, впровадження у встановленому порядку сучасних досягнень медичної та фармацевтичної науки і практики;
- безплатне користування соціальною, екологічною та спеціальною медичною інформацією, необхідною для виконання професійних обов'язків;
- обов'язкове страхування за рахунок власника закладу охорони здоров'я у разі заподіяння шкоди їхньому життю і здоров'ю у зв'язку з виконанням професійних обов'язків у випадках, передбачених законодавством;
- соціальну допомогу з боку держави у разі захворювання, каліцтва або в інших випадках втрати працездатності, що настала у зв'язку з виконанням професійних обов'язків;
- скорочений робочий день і додаткову оплату в разі відпустки у випадках, встановлених законодавством;

• пільгові умови пенсійного забезпечення;

• першочергове одержання медичної допомоги і забезпечення лікарськими та протезними засобами;

• створення наукових медичних товариств, професійних спілок та інших громадських організацій;

• судовий захист професійної честі та гідності;

• лікарі дільничних лікарень, головні лікарі та лікарі амбулаторій, розташованих у сільській місцевості, дільничні лікарі-терапевти, лікарі-педіатри, дільничні медсестри територіальних ділянок поліклінік (поліклінічних підрозділів) та дільничні медичні сестри амбулаторій, лікарі загальної практики (сімейні лікарі) та медичні сестри загальної практики — сімейної медицини, завідувачі терапевтичних та педіатричних відділень поліклінік, керівники амбулаторій та відділень сімейної медицини, медичні працівники бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф та деякі інші категорії медичних працівників, перелічені в ст.77 Основ — за безперервну роботу на зазначених посадах у зазначених закладах (на територіальних ділянках) понад три роки мають право на додаткову оплачувану щорічну відпустку тривалістю три календарних дні.

У ст.77 Основ встановлені, крім зазначених вище, інші права та пільги для медичних та фармацевтичних працівників.

Законодавством можуть передбачатися інші права та пільги для медичних і фармацевтичних працівників. Крім того, на них можуть поширюватися пільги, що встановлюються для своїх працівників підприємствами, установами і організаціями, яким вони надають медичну допомогу.

*Г.О. Котляр,
провідний фахівець відділу правової роботи,
правової освіти та систематизації законодавства
Харківського міського управління юстиції*

Молодість
ФАРМАЦІЇ

Газета для студентів і співробітників НФаУ
Розповсюджується безкоштовно

ЗАСНОВНИК:

Національний фармацевтичний університет

Головний редактор О.Ю. Яковлева
Фото Г.М. Ямницький
Газета зареєстрована 8 серпня 2002 року
(Свідоцтво ХК №905)

Адреса редакції: 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53
E-mail: gazeta.nfau@gmail.com
Виготовлювач ТОВ «Золоті сторінки»
вул. Маршала Бажанова, 28, м. Харків, 61002
Тел./факс (057) 701-0-701
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 276
від 12.12.2000 р.
Наклад 1000 прим. Зам. 877.

Наші банківські реквізити:
р/р 35225201008865, МФО 851011

Банк: Управління Державного
Казначейства у Харківській області,
код ОКПО 02010936

Свідоцтво: №30008972

Індивідуальний податковий номер: 020109320392